Omgevingsdienst Rivierenland
T.a.v. het Dagelijks Bestuur
J.S. de Jongplein 2
4001 WG Tiel

UW KENMERK
UW BRIEF VAN 1 april 2025
ONS KENMERK 1942727/1999055
VERZENDDATUM 12 juni 2025

CONTACTPERSOON J. de Rooij
TELEFOONNUMMER 0345-477700
TEAM Ruimtelijke ontwikkeling

ONDERWERP Zienswijze ontwerpjaarstukken 2024 en ontwerpbegroting 2026 Omgevingsdienst Rivierenland

Geachte Bestuur,

Op 1 april ontvingen wij in goede orde uw brief waarin u de ontwerp-jaarstukken 2024 en de ontwerp-programmabegroting 2026 aan ons aanbiedt. In onze vergadering van 12 juni hebben wij de stukken behandeld. In deze brief geven wij u onze zienswijze op de ontvangen stukken. Voordat wij die geven willen allereerst onze complimenten delen ten aanzien van de volledigheid en de leesbaarheid van de stukken. Zowel de ontwerp-jaarstukken 2024 als de ontwerp-programmabegroting 2026 zijn prettig leesbaar, geven transparant inzicht in de gemaakte keuzes en gehanteerde principes en zijn volledig ten aanzien van de inhoud.

Ontwerpjaarstukken 2024
2024 stond nadrukkelijk in het teken van het inwerkingtreden van de Omgevingswet. Een nieuwe wet die het Omgevingsrecht drastisch heeft gewijzigd. Het was dan ook spannend of de uitvoering van met name vergunningverlening voor de thema's bouwen en milieu niet tot stilstand zou komen (zoals sommigen vreesden). Ook inhoudelijke thema's als de stikstofproblematiek, PFAS en netcongestie bemoeilijken de ontwikkeling van de economie en zijn uitdagend om de balans te vinden tussen het scheppen van ruimte en het beschermen van waarden. Ondanks deze context waarin uw werk zich afspeelt heeft u het afgelopen jaar mooie resultaten weten te bereiken. In 2024 heeft u ook een aantal interne uitdagingen het hoofd geboden, die naar het zich nu laat aanzien opgelost zijn en die hebben geleid tot verbeterde interne werkprocessen.

Instemmen met teruggave jaarrekeningresultaat
Het jaarrekeningresultaat 2024 komt uit op een positief saldo van € 24.702,-. Wij stemmen in met uw voorstel om dit bedrag toe te voegen aan uw algemene reserve. De hoogte van dit bedrag is zodanig laag dat een teruggave van het jaarresultaat aan de deelnemers weinig zinvol is.

Graag gaan wij het komend jaar in gesprek op welke manier we in de toekomst om willen gaan met een positief jaarrekeningresultaat in relatie tot mogelijk extra gevraagde financiering in een komend jaar.

Ontwerpbegroting 2026
Wij zijn blij te lezen dat u aan de slag gaat met het verbeteren van de klanttevredenheid. Dat is voor ons als gemeenten erg belangrijk. Ook ondersteunen wij uw bijdrage aan de aanpak van ondermijning en criminaliteit.

Lagere gemeentelijke bijdrage
Naar aanleiding van de kadernota 2026 van uw gemeenschappelijke regeling hebben wij een inhoudelijke zienswijze ingediend voortkomend uit de financiële situatie van onze gemeente. Het betrof onderstaande collectieve zienswijze, van de gemeenten in de regio Rivierenland:

"*Vanwege de sterk verminderde inkomsten die gemeenten ontvangen vanuit het Rijk (circa 5%) hebben wij als kader een lagere gemeentelijke bijdrage gehanteerd van 1,5% in de begrotingsjaren 2026 en 2027 ten opzichte van de begroting 2025, oplopend naar een 3,0% lagere gemeentelijke bijdrage vanaf 2028.*

Daarbij hebben wij het volgende verzoek gedaan: bereid aan de hand van het bovengenoemd kader scenario's voor, voor te leggen aan uw algemeen bestuur, zodat het algemeen bestuur hier een besluit over kan nemen. We verzoeken u per scenario ook de beleidsmatige implicaties zichtbaar te maken. We verzoeken u vóór het afronden van de conceptbegroting 2026 van uw gemeenschappelijke regeling de keuzescenario's aan het algemeen bestuur voor te leggen om vervolgens te verwerken in de conceptbegroting 2026. Hierover gaan we graag met u in gesprek."

Allereerst willen wij onze dank uitspreken voor de gedegen aanpak die we bij de gemeenschappelijke regelingen terug zien om te komen tot besparingen. Het laat ons zien dat ook de gemeenschappelijke regelingen meewerken aan de financiële uitdagingen waar we voor staan. De invulling van onze zienswijze is verschillend per gemeenschappelijke regeling. Zo is er een gemeenschappelijke regeling die relatief eenvoudig tot de gevraagde besparing kan komen, tot een uitgebreid scenario onderzoek.

Het uitgangspunt van 1,5% in de begrotingsjaren 2026 en 2027 ten opzichte van de begroting 2025, oplopend naar een 3,0% lagere gemeentelijke bijdrage vanaf 2028 blijft het uitgangspunt van onze zienswijze. Hieronder geven wij aan wat onze reactie is op de begroting voor uw gemeenschappelijke regeling.

We zijn blij dat u serieus reageert op de zienswijze die wij op de kadernota hebben gestuurd. De indexering is conform de afspraken die met gemeenten zijn gemaakt. Ook is het goed om te zien dat het weerstandsvermogen voldoende is om de risico's op te vangen.

Besparingsscenario's
U geeft aan de gevraagde besparing van 1,5% in 2026 en 2027, oplopend naar 3% in 2028 in te boeken en tegelijkertijd aan de slag te gaan met de actualisatie van het uitvoeringsbeleid. Dat dit een jaar zou gaan duren, duurt voor ons als gemeenten te lang. Wij ontvangen dan ook graag op korte termijn meer inhoudelijke informatie en een stappenplan. In dit stappenplan zien wij graag een onderscheid tussen de wettelijke taken en de niet wettelijke taken van de ODR. We willen graag voor onze gemeentelijke begroting van 2026 weten of uw voorstellen haalbaar zijn. Dat betekent dat wij uiterlijk 1 september 2025 inhoudelijke informatie willen ontvangen.

Inzet Artificial Intelligence (AI)
Er wordt in de programmabegroting gesproken over datagedreven werken, we zien echter geen plannen om AI in te zetten. Naar onze mening kan AI meer gebruikt worden, voor bijvoorbeeld het afhandelen van vergunningen. U heeft aangegeven in ambtelijke afstemming dat u in 2026 nog niet veel verwacht van AI. Dat doet vermoeden dat u na 2026 meer lijkt te verwachten. Heeft u ook al een roadmap voor toepassing van AI na 2026 en hoe u daar naartoe aan het werken bent? En zet u de extra bijdrage voor business intelligence hier mede voor in? Wij zien de roadmap dan graag tegemoet. Passend bij de 3% bezuiniging vanaf 2028, kunt u dan ook laten zien dat AI dan meer gaat opleveren in de besparing.

Vergroten robuustheid
In verband met het vergroten van de robuustheid stelt u dat de omzetgrens onwrikbaar vast staat en dat dit zal worden vertaald naar een AMvB. Daarmee is deze grens ook voor ODR onontkoombaar. Met de ambitie om uw omzet te vergroten richt u zich op mogelijkheden tot uitbreiden van dienstverlening die binnen bestaande budgetten van de deelnemers blijft. Dit wilt u realiseren door het slim bundelen van taken die alle gemeenten moeten uitvoeren, bestaande taken bij gemeenten over te nemen of bestaande budgetten regionaal in te zetten om zo een efficiency-winst te realiseren. We zijn benieuwd naar concrete voorbeelden van taken die u slim wilt bundelen. We zijn daar sceptisch over omdat de meeste gemeenten al behoorlijk veel taken aan de ODR uitbesteed hebben. Deze voorbeelden horen we tijdig, uiterlijk 1 september 2025, zodat wij kunnen beoordelen hoe realistisch deze zijn.

Kwaliteitsverbetering
U noemt in de paragraaf bedrijfsvoering een tevredenheidspercentage van 83% over de ODR als geheel. Tegelijkertijd blijkt uit de rapportage in de jaarrekening dat de tevredenheid over de bouwtaken met 73% onder de norm van 80% ligt. In uw begroting stelt u continu aan verbetering te willen werken. Kunt u aangeven welke stappen u concreet gaat zetten om de klanttevredenheid over de bouwtaken te verbeteren?

Slot
Wij vernemen graag uw reactie op de punten uit deze zienswijze. We vertrouwen er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en kijken uit naar een verdere constructieve samenwerking in 2025.

Hoogachtend,

De griffier De voorzitter

D. van der Harst G.D. Renkema